

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องกระบวนการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ใน โรงเรียน
ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอน
การดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1, 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1, 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป. 1 และครูประจำชั้น ป.4
3. เพื่อรวบรวมข้อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ กระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1, 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป. 1 และครูประจำชั้น ป.4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป.1 และครูประจำชั้น ป.4 ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ อยู่ในระดับมาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป.1 และครูประจำชั้น ป.4 ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้อยู่ในระดับมาก ตามสถานภาพแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กำหนดขอบเขตการวิจัย

1.1 กรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการวิจัย คือ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 22 – 25) ซึ่งกล่าวว่าหลักสูตรสถานศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลตามจุดหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรไปใช้ อันประกอบด้วย การวางแผนกำหนดกิจกรรมการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ และมีการตรวจสอบความเหมาะสมของการจัดตั้งนี้

1.1.1 การบริหารงานวิชาการ

1.1.2 การบริหารทั่วไป

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ข้าราชการครูประเภทผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 178 คน ครูประจำชั้น ป.1 จำนวน 178 คน และครูประจำชั้น ป.4 จำนวน 178 คน ในโรงเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2547 จาก 178 โรงเรียน รวม 534 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูประเภทผู้บริหารสถานศึกษา และครูประจำชั้น ป.1, ป.4 ในโรงเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 นำประชากร 178 โรงเรียน มากำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เกรจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) ได้ 123 โรงเรียน โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ

1) ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน	รวม 123 คน
2) ครูประจำชั้น ป.1 โรงเรียนละ 1 คน	รวม 123 คน
3) ครูประจำชั้น ป.4 โรงเรียนละ 1 คน	รวม 123 คน
รวม 369 คน. ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น	

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่ผู้วิจัยปรับปรุงและพัฒนาขึ้นจากเกณฑ์การบริหารงานวิชาการของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 22 – 25) แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list.)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ รวม 47 ข้อ แยกเป็นประเด็นข้อคำถามตามกระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ใน 3 ด้าน คือ

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารทั่วไป

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ กระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1, 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป. 1 และครูประจำชั้น ป.4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุมัติหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2
2. ขออนุมัติหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 ถึง

ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ส่งให้กลุ่มตัวอย่าง ทางไปรษณีย์ โดยมีหนังสือ ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 ขอความอนุเคราะห์แนบไปด้วย พร้อมระบุวิธีการและกำหนดส่งคืนทาง ไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยจะแนบซองเปล่าติดแสตมป์และ จ่าหน้าซองถึงตนเองไปด้วย

4. เมื่อถึงกำหนดส่งคืน หากโรงเรียนใดยังล่าช้า ผู้วิจัยจะได้เดินทางไปเก็บด้วยตนเอง

5. ผลการรวบรวมข้อมูลได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ในการวิจัยได้ จำนวน 369 ฉบับ คิดเป็น 100 %

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม นำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบคำถาม โดยคิด ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษา ไปใช้ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 ของผู้บริหาร ครูประจำชั้น ป. 1 และครูประจำ ชั้น ป.4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพ

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษา ไปใช้ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 ของผู้บริหาร ครูประจำชั้น ป. 1 และครูประจำ ชั้น ป.4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพ เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติได้ทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ่

4. วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ กระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตร สถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 , 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป. 1 และครูประจำ ชั้น ป.4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องกระบวนการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ใน โรงเรียนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป.1 และครูประจำชั้น ป. 4 มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ย อยู่ใน ระดับ มากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ การบริหารทั่วไป และ การบริหารงานวิชาการ ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ การบริหารงานวิชาการ และ การบริหาร ทั่วไป ตามลำดับ

ครูประจำชั้น ป. 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ การบริหารงาน วิชาการ และการบริหารทั่วไปตามลำดับ

ครูประจำชั้น ป. 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารทั่วไป และ การบริหารงานวิชาการ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป. 1 และครูประจำชั้น ป.4 โดยหาค่าเฉลี่ย พบว่า โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบรายคู่พบว่า ครูประจำชั้น ป.4 มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูประจำชั้น ป.1 ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา และครูประจำชั้น ป.1 มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.1 ผลการเปรียบเทียบ ด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป.1 และครูประจำชั้น ป.4 โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบรายคู่พบว่า ครูประจำชั้น ป.4 มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันกับผู้บริหารสถานศึกษา และครูประจำชั้น ป.1 ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาและครูประจำชั้น ป.1 มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบ ด้านบริหารทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป.1 และครูประจำชั้น ป.4 โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบรายคู่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน กับครูประจำชั้น ป.1 และครูประจำชั้น ป.4 และครูประจำชั้น ป.1 แตกต่างกับกับครูประจำชั้น ป.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ กระบวนการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษา ไปใช้ใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1, 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป. 1 และครูประจำชั้น ป.4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ด้านวิชาการ ครูส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษาที่ชัดเจน ควรส่งครูเข้าอบรมทางวิชาการให้มากขึ้น เพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้

3.2 ด้านบริหารทั่วไป ควรมีการจัดประชุมระดมความคิดเห็นระหว่างผู้ปกครองครูและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดทำหลักสูตรและการบริหารงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมมากที่สุด และควรมีการจัดอบรมและนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 ของผู้บริหาร ครูประจำชั้น ป. 1 และครูประจำชั้น ป.4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป. 1 และครูประจำชั้น ป.4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพอยู่ในระดับ มาก ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป. 1 และครูประจำชั้น ป.4 ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมทางการศึกษากับผู้บริหารสถานศึกษา อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ทราบถึงการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในการกระบวนการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 ทำให้ การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถาน ครูประจำชั้น ป. 1 และครูประจำชั้น ป.4 ศึกษา มีการพัฒนาปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา ทำให้การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษาเป็น ไปอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ วิวัฒน์ ผาวันดี (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน โรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จังหวัดหนองคาย พบว่า ทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการจัดการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน ด้านที่มีระดับการปฏิบัติงานสูงสุดในระดับมาก เรียงตามลำดับมากคือ ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (การใช้หลักสูตร) ผลการเปรียบเทียบทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการจัดการบริหารการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ระหว่างบุคลากรภายใน โรงเรียน กับบุคลากรภายนอก โรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ด้าน คือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ด้านการสรุปผลการดำเนินงานและด้านการปรับปรุง พัฒนา กรมวิชาการ (2546 : บทคัดย่อ) คิดตามประเมินผลการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2545 ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนส่วนใหญ่เตรียมบุคลากร โดยใช้วิธีการประชุมชี้แจง/อบรมผู้ที่เกี่ยวข้อง และพบว่า บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในระดับมาก

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากมีการประชุม เพื่อแบ่งความรับผิดชอบในการสอนอย่างโปร่งใสจัดการประชุมก่อนเปิดภาคเรียน ปิดภาคเรียน

และระหว่างภาคเรียน เป็นระยะ และมีการจัดทำปฏิทินวิชาการไว้ล่วงหน้าตลอดปี โรงเรียน สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ในการอบรมและฝึกปฏิบัติการ เป็นการบริหาร โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม สอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับ วิวัฒน์ วัฒนาคี (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนเครือข่าย การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จังหวัดหนองคาย พบว่า ทัศนะของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการจัดการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา โดย รวม อยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน ด้านที่มีระดับการปฏิบัติงานสูงสุดในระดับมาก เรียงตาม ลำดับมากคือ ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการ ดำเนินการบริหารหลักสูตร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรง เรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวม อยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับ มาก ทุกข้อ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก มีการ ส่งเสริมให้คณะครูสามัคคีกัน โรงเรียนมี แผนการป้องกันยาเสพติดและอบายมุขใน โรงเรียน สนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และระบบงาน รุทธการ และสารบรรณของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ โรงเรียนจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนตลอดปี โรงเรียนจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับ มุข วิสัย (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการบริหารหลักสูตร ท้องถิ่น ของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ และคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสายประชาชน มีความคิดเห็น ต่อสภาพ ดำเนินการบริหารหลักสูตร ท้องถิ่น ด้านการจัดทำคำอธิบายรายวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และขัดแย้งกับ วิวัฒน์ วัฒนาคี (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการบริหารจัดการหลักสูตรสถาน ศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนเครือข่าย การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จังหวัดหนองคาย พบว่า ด้านการเตรียม ความพร้อม ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร และด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (การใช้หลักสูตร) พบว่า ไม่แตกต่าง ยูเนสโก (ประวิทย์ มาติประเสริฐ. 2536 : 35) ได้สรุป

ปัญหาการใช้หลักสูตรของบางประเทศในทวีปเอเชีย ซึ่งได้แก่ประเทศอัฟกานิสถาน บังคลาเทศ อินเดีย ฟิลิปปินส์ และศรีลังกา พบว่าปัญหาการใช้หลักสูตรเป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดการประสานงานที่ชัดเจนระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตร และขาดการติดตามผลการใช้หลักสูตรของครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมครูเกี่ยวกับหลักสูตรขาดประสิทธิภาพ ขาดแคลนเอกสารหลักสูตร ตำราเรียน ไม่ทันสมัย ขาดแคลนหนังสืออ่านประกอบ ประการสุดท้าย คือ ศูนย์พัฒนาหลักสูตรขาดการวางแผนที่ดีในการนำหลักสูตรไปใช้

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป. 1 และครูประจำชั้น ป.4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป.1 และครูประจำชั้น ป.4 ปฏิบัติงานในกระบวนการบริหารจัดการ หลักสูตรคนละฐานะจึงอาจมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ตามบทบาทหน้าที่ ที่ปฏิบัติสอดคล้องกับ มุข วิสัย (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น ของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ หรือการงานและอาชีพ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสายประชาชน มีความคิดเห็น ต่อสภาพ ดำเนินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการจัดทำคำอธิบายรายวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 1 (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของบุคลากรในสถานศึกษาเขตการศึกษา 1 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน ผู้เรียนและคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5,507 คน จากสถานศึกษา 304 แห่ง ในเขตการศึกษา 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนผู้เรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา มีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน ที่ระดับสำคัญที่ 0.5 วิวัฒน์ ภาวันดี (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จังหวัดหนองคาย พบว่า

ผลการเปรียบเทียบทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการจัดการบริหาร การจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนกับบุคลากรภายนอกโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาตาม พบว่า แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ด้าน คือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ด้านการสรุปผลการดำเนินงาน และด้าน การปรับปรุง พัฒนา

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ กระบวนการบริหารจัดการนำ หลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1, 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป. 1 และ ครูประจำชั้น ป.4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านวิชาการ ครูส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษาที่ชัดเจน ควร ส่งครูเข้าอบรมทางวิชาการให้มากขึ้น เพื่อนำ ไปจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร ได้ และ

ด้านบริหารทั่วไป ควรมีการจัดประชุมระดมความคิดเห็นกันระหว่างผู้ปกครอง ครู และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดทำหลักสูตรและการบริหารงานต่างๆ ภายใน โรงเรียน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมมากที่สุด และควรมีการจัดอบรมและนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก บุคลากรยังไม่มีความมั่นใจในความรู้ เกี่ยวกับหลักสูตร ที่มีอยู่ และมีความประสงค์ที่จะนำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1, 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป. 1 และครูประจำชั้น ป.4 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ทั้ง 2 ด้าน คือ ด้าน วิชาการและด้านบริหารทั่วไป ดังนั้น สมควรที่จะดำเนินงานทั้ง 2 ด้านในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็น ชุมชนและ บุคลากรภายในสถานศึกษา เพื่อ ที่จะพัฒนาผู้เรียน ได้เต็มศักยภาพ และตรงตามความต้องการของท้องถิ่น

1.2 ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1, 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ป.1 และครูประจำชั้น ป.4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก แต่ถึงแม้จะอยู่ในระดับมากทุกด้านก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่าในทุกๆด้านก็มีระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกันเสมอระหว่างผู้บริหารกับครูประจำชั้น ป.1 และครูประจำชั้น ป.4 แสดงให้เห็นประจำชั้น ป.1 และครูประจำชั้น ป.4 มองเห็นการดำเนินงานทางวิชาการของผู้บริหารยังไม่เต็มที่เท่าที่ควร ควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และสร้างความร่วมมือกันในการดำเนินงาน กระบวนการจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษา กระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1, 2, 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนทั้งหมด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

2.2 ศึกษาปัญหา กระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2